Hukuk Bölümü 2007/211 E., 2007/149 K.

"İçtihat Metni"

Çankaya Belediye Encümeni'nin 16.6.2005 gün ve 2005/2138.15 sayılı işlemi ile, binada mimari projeye aykırı olarak yapıldığı tespit edilen hususların 3194 sayılı Yasa'nın 32. maddesi uyarınca yıkımına ve aynı Yasanın 42. maddesi uyarınca davacı adına para cezası verilmesine karar verilmiştir.

Davacı, bu işlemin iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

ANKARA 1. İDARE MAHKEMESİ; 20.4.2006 gün ve E:2005/1521, K:2006/836 sayı ile, davanın, binada mimari projeye aykırı olarak yapıldığı tespit edilen hususların 3194 sayılı Yasa'nın 32. maddesi uyarınca yıkımına ve aynı Yasanın 42. maddesi uyarınca 5.000.000.000.-TL para cezası verilmesine ilişkin 16.6.2005 tarihli ve 2005/2138.15 sayılı davalı idare Encümen kararının iptali istemiyle açıldığı, 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 5, 21, 32 ve 42. maddelerinden söz ederek, dosyanın incelenmesinden, binada mimari projesine aykırı olarak tadilat yapıldığının tespit edilmesi üzerine dava konusu Encümen kararıyla; zabıt konusu hususların 3194 sayılı Yasa'nın 32. maddesi uyarınca yıkımına, aynı Kanunun 42. maddesi uyarınca davacı adına 5.000.000.000.-TL para cezasına karar verildiği, davanın da bu encümen kararının iptali istemiyle açıldığının anlaşıldığı, uyuşmazlık konusu olayda, davacı tarafından yapıldığı çekişmesiz olan değişikliklerin, imar mevzuatına aykırı olması ve İmar Kanunu'nun 21. maddesi uyarınca dava konusu hususun proje onaylatılmak suretiyle ruhsata bağlattırılmasının da yasal yönden mümkün olmaması nedeniyle, dava konusu işlemin yıkıma ilişkin kısmında hukuka aykırılık görülmediği, Encümen kararının para cezasına ilişkin kısmına gelince; 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 1. maddesi ile 42. maddesinin ikinci fıkrasından söz ederek, anılan Yasa maddesinin itiraz merci olarak sulh ceza mahkemesini belirleyen beşinci fıkrasının Anayasa Mahkemesi'nin 15.5.1997 tarihli ve E:1996/72, K:1997/51 sayılı kararıyla iptal edildiği ve yasama organınca bu konuda düzenlemenin yapılmadığı, Uyuşmazlık Mahkemesi'nin, söz konusu iptal kararı doğrultusunda 3194 sayılı Yasa'nın 42. maddesine göre verilen idari para cezalarına karşı açılan davaları, göreve ilişkin genel ilkelere göre idari yargının görev alanında gördüğü, ancak, 1.6.2005 tarihinde yürürlüğe giren 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 1, 2, 16 ve 3. maddeleri ile 27. maddesinin (1) numaralı bendinden söz ederek, bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun belirlediği ilke ve esaslara uyan diğer kanunlardaki idari para cezaları ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırımlara karşı yapılacak itirazlarda sulh ceza mahkemeleri görevli kılındığından, açılan bu davanın para cezasına ilişkin kısmının görüm ve çözümünün adli yargının görev alanına girdiği gerekçesiyle davanın yıkıma ilişkin kısmının reddine, para cezasına ilişkin kısmının ise görev yönünden reddine karar vermiştir.

Davacı vekili, bu kez, söz konusu idari para cezasına karşı adli yargı yerinde itirazda bulunmuştur.

ANKARA 11. SULH CEZA MAHKEMESİ; 26.3.2007 gün ve 2006/1486 Müt. sayı ile, muteriz vekilinin dilekçesi ile, müvekkili hakkında Çankaya Belediye Başkanlığı Belediye Encümeni'nin mimari projeye aykırılık nedeniyle idari para cezası ve projeye uygun hale getirilmesine ilişkin kararının kaldırılmasını talep ettiği, muteriz vekilinin dilekçesi ve ekleri ile Kurumdan celp edilen belgelerin bir bütün halinde incelenmesi sonucunda; inceleme aşamasında yürürlüğe giren 5560 sayılı Yasa'nın 31. maddesi ile değişik 5326 sayılı Yasa'nın 3. maddesi ve aynı Yasanın 34. maddesi ile yeniden düzenlenen 5326 sayılı Yasa'nın 27/8 maddesinden söz ederek, yukarıdaki düzenlemeler karşısında, muteriz hakkında verilen projeye uygun hale getirme kararı yıkım içerdiğinden, 5560 sayılı Yasa ile değişik 27/8 maddesi göz önüne alındığında, yargılamanın idari yargının görevine girdiği anlaşılmakla, Mahkemelerinin görevsizliğine karar vermenin icap ettiği gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş; bu karar, temyiz edilmeyerek kesinleşmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Ahmet AKYALÇIN'ın Başkanlığında, Üyeler: M. Lütfü ÜÇKARDEŞLER, Coşkun ÖZTÜRK, Z. Nurhan YÜCEL, Esen EROL, Levent ÖZÇELİK ve Celal IŞIKLAR'ın katılımlarıyla yapılan 02.07.2007 günlü toplantısında; Raportör-Hakim Nurdane TOPUZ'un, 2247 sayılı Yasa'da öngörülen koşulları taşımayan başvurunun reddi gerektiği yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Ayla SONGÖR ile Danıştay Savcısı Gülen AYDINOĞLU'nun, başvurunun reddi gerektiğine ilişkin yazılı ve sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre;

Uyuşmazlık Mahkemesi Genel Kurulunun 11.7.1988 günlü, E:1988/1, K:1988/1 sayılı İlke Kararında, "2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun bütünüyle incelenip değerlendirilmesinden, bu Kanunun uygulanması yönünden 2 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan, 'ceza uyuşmazlıkları' ibaresinden, savcının ya da şahsi davacının talebi ile başlayan yargılaması sonunda sanığın mahkumiyetine ya da beraatine hükmedilebilecek davalarda, askeri ve adli ceza mahkemeleri arasında çıkan görev ve hüküm uyuşmazlıklarının anlaşılması, bunun dışında kalan tüm görev uyuşmazlıklarının 'hukuk uyuşmazlığı' sayılması gerektiği sonucuna varılmaktadır. Uygulanması idari organlara bırakılan cezalar, adli nitelikte olmadığından, bunlar hakkında yapılan itirazlar ya da açılan davalar 'ceza davası' olarak nitelendirilemezler. İdari niteliklerinden dolayı bu davalara ilişkin görev ve hüküm uyuşmazlıklarının Uyuşmazlık Mahkemesinin Hukuk Bölümünde incelenip çözümlenmesi gerektiği..." açıkça belirtilmiştir. Bu durum göz önüne alındığında, olay bölümünde yazılı başvuru konusu görev uyuşmazlığının Hukuk Bölümünde incelenmesi gerektiği kuşkusuzdur.

2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 14. maddesine göre; olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğunun ileri sürülebilmesi için adli, idari veya askeri yargı mercilerinden en az ikisinin tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararların kesin veya kesinleşmiş olması gerekmekte; bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi ise, hukuk uyuşmazlıklarında ancak davanın taraflarınca ileri sürülebilmektedir. Aynı Yasanın 27. maddesinde ise, Uyuşmazlık Mahkemesinin, uyuşmazlık çıkarmaya veya görev uyuşmazlıklarına ilişkin istemleri önce şekil ve süre açısından inceleyeceği; yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddedeceği kuralına yer verilmektedir.

Sulh Ceza Mahkemesi dosyasından, İdare Mahkemesince davanın para cezasına ilişkin kısmı yönünden verilen görevsizlik kararının kesinleşip kesinleşmediği anlaşılamadığından, Başkanlığımızca, 25.5.2007 gün ve E:2007/211 sayılı yazı ile, Ankara 1. İdare Mahkemesi'nden, 20.4.2006 gün ve E:2005/1521, K:2006/836 sayılı görevsizlik kararının kesinleşme durumunu gösteren onaylı bir örneğinin gönderilmesinin istenilmesi üzerine, adı geçen Mahkemece gönderilen 30.5.2007 gün ve E:2005/1521 sayılı yazıda, söz konusu kararın davacı tarafından temyiz edildiği bildirilmiştir.

Bu durumda, görev uyuşmazlığına konu edilen Ankara 1. İdare Mahkemesi'nin kararı kesinleşmediğinden, 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen koşullar gerçekleşmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen koşulları taşımayan başvurunun, aynı Yasanın 27. maddesi

uyarınca reddi gerekmiştir.

SONUÇ : 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen koşulları taşımayan BAŞVURUNUN, aynı Yasanın 27. maddesi uyarınca REDDİNE, 02.07.2007 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.